

§ 16. Nævnet har den endelige administrative afgørelse af de sager, der indbringes for nævnet.

§ 17. Staten indtræder, i det omfang der ydes erstatning, i skadelidtes krav mod skadevolderen.

§ 18. Har ansøgeren givet urigtige oplysninger eller fortiet omstændigheder af betydning for erstatningen, kan beløb, som er modtaget med urette, kræves tilbagebetalt.

Stk. 2. Tilbagebetaling kan endvidere kræves, hvis ansøgeren senere på anden måde opnår dækning for skaden.

Kapitel 4.

Ikkrafttrædelse.

§ 19. Loven træder i kraft den 1. oktober 1976.

Stk. 2. Loven anvendes ikke på skader, der forvoldes ved overtrædelser begået før lovens ikrafttrædelse.

§ 20. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kgl. anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

1. Formålet med lovforslaget er at åbne mulighed for at yde erstatning af statskassen for personskade, der forvoldes ved voldsforbrydelser, og for tingsskade, der forvoldes af personer, over for hvilke samfundet gennem institutionsanbringelse har truffet foranstaltninger af kriminalretlig eller i øvrigt af forsorgsmæssig karakter.

2. Justitsministeriet nedsatte den 8. januar 1974 et udvalg vedrørende erstatning af statsmidler til ofre for forbrydelser. Baggrunden for udvalgets nedsættelse var bl. a. en folketingsbeslutning, der blev vedtaget den 6. juni 1973 (Folketingstidende 1972-73, tillæg C, sp. 1869).

Under behandlingen af forslaget til folketingsbeslutning i retsudvalget udarbejdede justitsministeren et udkast til kommissorium for et kommende udvalg. Herefter skulle udvalget med henblik på eventuel fremsættelse af lovforslag undersøge mulighederne for at gennemføre en ordning, hvorefter det offentlige udreder erstatning til ofre for forbrydelser med ret til at gøre regres over for gerningsmanden. I undersøgelsen skulle indgå overvejelser om afgrænsningen af den kreds af forbrydelser, der skulle være omfattet af ordningen, om denne skulle gælde såvel person- som tingsskade og både økonomisk og ikke-økonomisk skade, og under hvilke betingelser og i hvilken form erstatning skulle ydes. I forbindelse hermed skulle der foretages en overvejelse af forholdet mellem en eventuel erstatningsordning og de eksisterende sociale ydelser.

Den 25. januar 1974 anmodede justitsministeren udvalget om yderligere at undersøge spørgsmålet om erstatning forvoldt af personer, der er anbragt på

anstalt eller institution eller på anden måde er undergivet foranstaltninger af kriminalretlig eller i øvrigt af forsorgsmæssig karakter.

Udvalget har i juni 1975 afgivet betænkning om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (nr. 751/1975). Betænkningen indeholder et lovudkast med bemærkninger.

3. Formålet med forslaget er i første række at hjælpe ofrene for forbrydelser. Som anført af udvalget er den beskyttelse, som de gældende erstatningsregler yder ofret, i almindelighed uden reel værdi, idet gerningsmanden i de fleste tilfælde ikke er i stand til at betale erstatning, og hans erstatningsansvar er normalt ikke — og kan næppe heller i fremtiden forventes at blive — dækket af en ansvarsforsikring. En statslig erstatningsordning vil muligvis også bevirke en øget forståelse hos befolkningen for en moderne kriminalpolitik.

4. Hovedpunkterne i forslaget er følgende:

a) Hvem kan få erstatning?

Efter lovforslagets kapitel 1 kan staten yde erstatning og godtgørelse for personskade, der forvoldes ved overtrædelse af borgerlig straffelov. Overtrædelsen skal som hovedregel være begået i den danske stat. Afgår skadelidte som følge af forbrydelsen ved døden, kan der også ydes erstatning til den, der mister en forsørger.

Efter kapitel 2 kan der i et vist nærmere bestemt omfang ydes erstatning for tingsskade, der ved overtrædelse af borgerlig straffelov forvoldes af personer, der er anholdt eller fængslede, eller som er tvangsanbragt på institutioner bl. a. under kriminalforsorgen. Erstatning kan ydes såvel for skader,